

La Setmana Santa era també temps d'indulgència i remissió; els prínceps cristians, conformant la seva conducta amb la de l'Església, obrien les presons, pagant els deutes dels deutors i posant los en llibertat. Aquestes santes i piadoses costums es conservaren durant molts segles. Espanya encara avui en conserva alguna cosa; el Divendres Sant el Monarca al adorar la Vera Creu induïa alguns condemnats a mort; el Dijous i Divendres Sant vaguen els tribunals i el Dissabte és el dia senyaper a la visita de les presons. A França, fins que vingué la Revolució, el parlament de París anava a les presons públiques, interrogava els presos i manava posar en llibertat aquells a qui, per lo lleu de ses faltes o per els favorables mèrits de ses causes, se'ls podia concedir.

Era molt natural que la Setmana Santa així celebrada influís en gran manera en les costums públiques. Degut a les especials exortacions de l'Església i als exemples dels monarques, eren molts els qui durant aquests dies arranjavien sos plets i diferències, olvidant ses disputes i enemistats, així procura l'Església sempre gelosa de la pau i harmonia de sos fills, no sols treballar per la nostra felicitat eterna, que es son fi primordial, sino contribuir de maravellosa manera a proporcionar-nos la ditxa possible en la vida present, fent que regni entre nosaltres la pau, l'amor i la caritat, que preceptuá Jesucrist a sos deixebles quan els digué: *Estimeu-vos els uns als altres com jo vos he estimat* i després afegia: *En aixó coneixeran tots que sou els meus deixebles, si teniu caritat entre vosaltres.*

J. S. D.

Conferència del Dr. Montaña

Ahí nit en el saló d'actes de «La Unió Lliberal» donà l'anunciada conferència, el doctor, fill d'aquesta ciutat, En Francisco Montaña.

Al començar l'acte, En Joan Cuch, en nom de la Comissió de Cultura, de la societat, llegí unes quartel·les marcant el programa que devia seguir l'entitat.

Després d'un aplaudiment sincer començà el conferenciant a disertar el seu tema.

El doctor Montaña diu que en altres ocasions ha pujat a la tribuna per a fer l'apologia de les qualitats de Catalunya, avui ve a parlar de les seves tares socials, que són les de tots els pobles civilitzats.

El progrés, a mida que ha millorat les condicions de la vida humana, ha creat elements de la seva pròpia destrucció, mitjançant les guerres, la sofisticació dels aliments, les habitacions malsanes i tallers infectes. Cap poble s'ha escapat d'aquesta acció perniciosa del progrés sobre els individus.

El principal mal a Catalunya, però, no és l'existència d'aquestes tares socials, sino la general inconsciència davant d'elles, la manca de reacció; mentres França es preocupa intensament del problema de la seva mortalitat, Rússia del problema de la seva instrucció i tots els països d'Europa de la sífilis i de la tuberculosi, aquí hom viu com si semblants problemes no existissin.

Passa a parlar de les diferents tares socials, dient que la mortalitat per tuberculosi té a Catalunya una constant tendència a augmentar. Des de 1907, en què hom compta 3,035 morts, hem pujat constantment, i en 1923 el nombre s'elevà a 3,832.

Diu que la població de tuberculosi a Catalunya és de 34,000 persones i que una gran part són entre la població rural.

Exposa el perill social que representa aquesta població, propagant la malura arreu i no trobant enfront d'ella més que ignorància.

Hom confia aquí tot el pes de la lluita al sentimentalisme caritatiu,

sempre inconstant en quant a resultats pràctics i sempre vexatori pels malalts.

Els sanatoris avui existents i els dispensaris antituberculosos no són més que un esboç de lluita. Socialment devèm considerar-los inexistents, si tenim en compte que únicament per la població obrera, segons les dades del Sindicat de Metges de Catalunya, necessitariem 8,500 llits i no en tenim més que un centenar.

Exposa la tasca que correspondria a l'Estat i la que deurien portar a terme els organismes socials en la lluita antituberculosa ideal.

Aquí - diu - vivim en un regim d'ignorància supina en qüestions d'higiene. Amb la major inconsciència cometem tota mena de faltes greus.

L'Escola deuria ésser el laboratori on es formessin noves generacions amb una cultura higiènica millor que la nostra, però seria precís que conjuntament a n'aquesta acció educadora vingués una acció correctiva sobre els grans, car les lliçons de l'escola aprofitarien molt poc al noi o nòia mentre es dona el cas de que aquest tan a la llar com al carrer topa constantment amb la negació mes rotunda dels principis d'higiene apresos teòricament.

Creu que una dictadura de l'higiene, com la de l'instrucció, seria útil citant alguns exemples.

Estudia a continuació altres tares de les que Catalunya té i contra les quals tants pocs remeis tenim dient que davant la sífilis, que té atacat a mes del 10 per 100 de la població, hom fa com l'avestruç davant del perill.

Parla també del problema de la mortalitat infantil i de la manca de natalitat.

De l'alcoholisme afirma que es un dels mes importants factors de degeneració de la raça. L'alcohol ha sigut una de les armes mes importants de que s'han servit els pobles colonitzadors per a sotmetre a les indòmites races d'Àfrica i d'Àsia.

Diu que la lepra, la verola, el paludisme i la tifoidea son altres proves de la manca absoluta de consciència sanitària en que vivim,